

D E C I Z I E

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Iuliana Oprea, Galina Stratulat Ion Druță, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă a lui Dmitri Gobjila împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Ministerului Justiției cu privire la contestarea actelor administrative, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 16 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2012, Dmitri Gobjila a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Ministerului Justiției cu privire la contestarea actelor administrative, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 03 octombrie 2012, orele 08.00, a intrat în serviciu în calitate de supraveghetor al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul, pe care trebuia să-l exercite până la orele 08.00 a zilei de 04 octombrie 2012.

Menționează că pe parcursul exercitării atribuțiilor de serviciu, el a fost verificat de către ajutorul ofițerului de serviciu, precum și de către ofițerul de serviciu al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, neavând careva obiecții din partea acestora.

Susține că pe parcursul exercitării obligațiilor de serviciu, condamnatul Anatol Stoica se afla la locul stabilit, în corespundere cu prevederile legale de detenție.

Afirmă că în perioada predării schimbului, la 04 octombrie 2012, orele 08:00, în Unitatea de gardă a Penitenciarului nr. 9 - Pruncul s-a adresat un condamnat, care a solicitat ajutor medical pentru un alt condamnat, fără a specifica numele lui.

Invocă că ofițerul de serviciu al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul a organizat imediat examinarea atelierului de prelucrare a lemnului și a constatat că condamnatului Anatol Stoica i-au fost cauzate vătămări corporale, solicitând deplasarea imediată a ambulanței.

Mai invocă că condamnatul Anatol Stoica s-a aflat în perimetrul de aflare și deplasare al Penitenciarului, în corespundere cu regimul intern stabilit.

Reține că unii condamnați înnoptează în atelierul de prelucrare a lemnului cu acordul șefului Penitenciarului, Victor Tonu. Această decizie nicidecum nu poate fi influențată de către supraveghetorii Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul.

Consideră că el și-a exercitat atribuțiile funcționale în corespundere cu prevederile fișei postului și schemei, prin care sunt stabilite rutele de deplasare întru asigurarea supravegherii modului de detenție a deținuților.

Menționează că în serviciu este necesar să intre 4 persoane, pe când în realitate intră doar 2 persoane și nicidecum aceste persoane nu pot acoperi volumul de lucru stabilit pentru 4 lucrători, fapt admis în mod tacit de către conducerea Penitenciarului nr. 9 – Pruncul.

Susține că incidentul produs în atelierul de prelucrare a lemnului a fost generat în primul rând din cauza neglijenței de serviciu din partea conducerii Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, care a și admis în mod tacit înnoptarea deținuților pe noapte în încăperea respectivă, fapt interzis de regulamentul intern al Penitenciarului.

Consideră că cercetarea de serviciu a fost desfășurată unilateral, fără a se lua în considerare factorii obiectivi și subiectivi, care au dus la incidentul enunțat.

Prin urmare, solicită anularea ordinului nr. 338ef din 09 octombrie 2012 al Departamentului Instituțiilor Penitenciare și a ordinului nr. 98 ef din 10 octombrie 2012 al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, restabilirea sa în funcția de supraveghetor al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral în mărime de 2000 lei.

Ulterior, Dmitri Gobjîla a depus o cerere, prin care a solicitat repunerea sa în termenul de adresare în instanța de judecată, invocând că în perioada 09 noiembrie 2012 – 29 noiembrie 2012, a fost în imposibilitate de a depune cerere de chemare în judecată, deoarece a fost bolnav.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 decembrie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, a fost repus Dmitri Gobjila în termenul de adresare în instanța de judecată, au fost anulate pct. 1 din ordinul nr. 338ef din 09 octombrie 2012 al Departamentului Instituțiilor Penitenciare și ordinul nr. 98 ef din 10 octombrie 2012 al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, a fost restabilit Dmitri Gobjila în funcția de supraveghetor al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, cu achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014 a fost respins apelul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 ianuarie 2015, în termenul prevăzut de lege, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Recurentul Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în motivarea recursului, a invocat că hotărârile judecătorești sunt ilegale, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar normele de drept material au fost încălcate prin faptul că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează că prima instanță neîntemeiat a concluzionat precum că intimatul a respectat termenul legal, a adresat la 17 octombrie 2012 cerere prealabilă Ministerului Justiției, iar după primirea răspunsului Ministerului Justiției nr. 01/901 din 09 noiembrie 2012, la 29 noiembrie 2012, a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

Susține că intimatul a făcut cunoștință cu ordinul nr. 338ef din 09 octombrie 2012 la 10 octombrie 2012, fapt confirmat prin semnătura personală a acestuia de pe actul administrativ menționat. Astfel, termenul de înaintare a cererii de chemare în judecată a început să curgă de la 10 octombrie 2012.

Afirmă că conform art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins (inclusiv și cazul în care sunt înaintate de un funcționar public împotriva unei autorități publice anumite pretenții ce derivă din relațiile de muncă) poate fi depusă în instanța de judecată în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Invocă că conform pct. 43 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30 octombrie 2009 cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ, actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data când persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmănat actul. Faptul că reclamantul a omis termenul de înaintare a acțiunii în judecată pe motiv că a contestat actul cu cerere prealabilă nu poate constitui temei de repunere în termen.

Mai invocă că prima instanță, repunându-l pe intimat în termenul de adresare în instanța de judecată, neîntemeiat a luat în considerare trimiterea-extrasul din 08 noiembrie 2012 și declarațiile date de către martorul Oleg Brînză, deoarece probele prezentate de către intimat vin în contradicție cu răspunsul Spitalului clinic de traumatologie și ortopedie nr. 01-12/574 din 18 iunie 2013, în care a fost indicat că

conform documentației medicale, cartela de ambulatoriu în Secția consultativă nu există, iar extrasul F-27/e n-a fost eliberat de medicii de gardă pe 08 noiembrie 2012, fapte ce confirmă că intimatul nu s-a adresat la 08 noiembrie 2012 în Spitalul clinic de traumatologie și ortopedie pentru acordarea asistenței medicale.

Consideră că cererea intimatului cu privire la repunerea în termenul în adresare în instanța de judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea urmează a fi respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 11 martie 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerii acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că prin ordinal Penitenciarului nr.9 – Pruncul nr. 28 ef din 11 aprilie 2011 Dmitri Gobjila a fost angajat în calitate de supraveghetor al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul.

La 09 octombrie 2012, prin ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 338ef, lui Dmitri Gobjila i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – concedierea din sistemul penitenciar, iar la 10 octombrie 2012, prin ordinul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul nr. 98 ef, Dmitri Gobjila a fost demisionat în rezervă, începând cu 11 octombrie 2012.

Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată, Dmitri Gobjila a solicitat anularea ordinului nr. 338ef din 09 octombrie 2012 al Departamentului Instituțiilor Penitenciare și a ordinului nr. 98 ef din 10 octombrie 2012 al Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, restabilirea sa în funcția de supraveghetor al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 9 - Pruncul, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral în mărime de 2000 lei.

Din materialele dosarului rezultă că în referința depusă, reprezentantul Departamentului Instituțiilor Penitenciare a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Ulterior, Dmitri Gobjila a depus o cerere, prin care a solicitat repunerea sa în termenul de adresare în instanța de judecată, invocând că în perioada 09 noiembrie 2012 – 29 noiembrie 2012, a fost în imposibilitate de a depune cerere de chemare în judecată, deoarece a fost bolnav, anexînd trimiterea-extrasul eliberat de către Secția consultativă a IMSP Spitalul clinic de traumatologie și ortopedie la 08 noiembrie 2012.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, l-a repus pe Dmitri Gobjila în termenul de adresare în instanța de judecată și a admis parțial acțiunea, reținând în acest sens că intimatul a respectat termenul legal, a adresat la 17 octombrie 2012 cerere prealabilă Ministerului Justiției, iar după primirea răspunsului Ministerului Justiției nr. 01/9101 din 09 noiembrie 2012, la 29 octombrie 2012, a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

Totodată, prima instanță a mai concluzionat că conform trimitere-extrasului din 08 noiembrie 2012, în urma adresării intimatului la Spitalul clinic de traumatologie și ortopedie, la pacient a fost stabilit diagnosticul – eutorsia articulației gleznei și genunchiului drept, fiindu-i aplicată imobilizare gipsată pe timp de 3 săptămâni.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, reținând în acest sens că prima instanță legal a admis cererea intimatului cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluziile instanțelor judecătorești sunt greșite.

Conform art. 16 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 17 alin. (1) lit. c) și alin. (4) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

La caz, se mai reține că actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data când persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmănat actul, iar faptul că persoana a omis termenul de înaintare a acțiunii în judecată pe motiv că a contestat actul administrativ cu cerere prealabilă nu poate constitui temei de repunere în termen.

În acest context, este cert faptul că Dmitri Gobjila urma să conteste actul administrativ în instanța de contencios administrativ în termen de o lună din momentul aducerii la cunoștință a acestui act administrativ.

Materialele dosarului denotă cert faptul că Dmitri Gobjila a luat cunoștință cu ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 338ef din 09 octombrie 2012 la 10 octombrie 2012, fapt ce se confirmă prin semnătura acestuia de pe ordin

(f. d. 36), însă cu toate acestea, cererea de chemare în judecată a fost depusă doar la 29 noiembrie 2012, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Motivul invocat de către intimatul Dmitri Gobjila precum că în perioada 09 noiembrie 2012 – 29 noiembrie 2012, a fost bolnav și nu a avut posibilitate să depună cerere de chemare în judecată nu poate servi drept temei pentru repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, deoarece termenul de adresare în instanța de judecată a început să curgă de la 10 octombrie 2012, când acesta a făcut cunoștință cu ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 338 ef din 09 octombrie 2015 și a expirat la 10 noiembrie 2012. Mai mult ca atât, intimatul Dmitri Gobjila s-a tratat ambulatoriu și nu s-a aflat în imposibilitate de a se adresa în judecată.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată și de a respinge acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care cererea cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată depusă de către Dmitri Gobjila de respins ca neîntemeiată, iar acțiunea lui Dmitri Gobjila împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Ministerului Justiției cu privire la contestarea actelor administrative, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral de respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 16 decembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dmitri Gobjila împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Ministerului Justiției cu privire la contestarea actelor administrative, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată depusă de către Dmitri Gobjila ca neîntemeiată.

Se respinge acțiunea lui Dmitri Gobjila împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare și Ministerului Justiției cu privire la contestarea actelor

administrative, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Ion Druță

Ion Corolevschi